

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

SLUŽBA ZA TRANSPARENTNOST,
INTEGRITETO IN POLITIČNI SISTEM

Tržaška cesta 21, 1000 Ljubljana

T: 01 478 87 11

F: 01 478 83 31

E: gp.mju@gov.si

I: www.mju.gov.si

Urad Vlade RS za komuniciranje
gp.ukom@gov.si

Številka: 010-370/2015/2
Datum: 17.11.2015

Zadeva: Predlagam.vladi.si predlog 7008-270: Zbiranje podpisov za peticije in referendum

Zveza: Vaš dopis št. 092-270/2015/1 z dne 29.10.2015

Ministrstvo za javno upravo je v preučitev in pripravo odgovora prejelo predlog državljan, da država ustvari uradni portal za zbiranje podpisov za peticije in referendum, preko katerega bi državljani lahko vlagali peticije in zbirali podpise ter s katerim bi vlada omogočila večjo vključitev državljanov v odločanje o državi, olajšala zbiranje podpisov, zagotovila varnost osebnih podatkov, povečala udeležbo državljanov pri odločanju in posamezniku omogočila uspešno zbiranje podpisov. Predlagatelj obenem za določitev identifikacije podpisnikov navaja uporabo digitalnega potrdila, ki bi zagotavljalo avtentičnost podpisov in dvomi o varnosti podajanja podpisov na stojnicah v javnosti.

Predlagatelj se v svojem dopisu sklicuje na zbiranje podpisov za peticije kakor tudi na zbiranje podpisov za referendum, za ureditev katerih so v obstoječem slovenskem pravnem redu predvideni po svoji naravi različni pravni instituti.

Pravica do peticije namreč v najširšem pomenu označuje pravico posameznika ali skupine državljanov do pošiljanja pozivov, pritožb, predlogov, zahtev, pobud oziroma prošenj predstavniškemu telesu ali izjemoma drugim organom oblasti o vprašanih, ki imajo širši politični ali javni značaj¹ ter k izvrševanju katere učinkovito pripomore ravno uporaba spletnih orodij, kot je »Predlagam vladi«. Omenjeno orodje je namenjeno posredovanju predlogov in pobud splošnega pomena vladnim resorjem s strani javnosti in omogoča izmenjavo stališč, pogledov in mnenj o javnih temah. Način izvrševanja pravice do peticije iz 45. člena Ustave Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Ustava)² ni zakonsko opredeljen, pravica se izvršuje neposredno na podlagi Ustave in določa, da ima pravico do vlaganja peticij in do drugih pobud

¹ I. Kavčič, F. Grad, Ustavna ureditev Slovenije, GV Založba, 2008, str. 145.

² Ustava Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148 in 47/13 – UZ90,97,99).

splošnega pomena vsak državljan. V zvezi s pravico do peticije kot pravico do vlaganja predlogov, prošelj in zahtev je navsezadnje smiselno omeniti tudi splošno obveznost organov državne uprave, uprav samoupravnih lokalnih skupnosti ter nosilcev javnih pooblastil, kadar na podlagi javnih pooblastil opravljajo upravne naloge, da v roku 15 dni po prejemu dopisa nanj podajo odgovor (18. člen Uredbe o upravnem poslovanju)³.

Referendum je poleg ljudske iniciative in v določenem obsegu pravice do peticije najpomembnejša oblika neposredne demokracije, s pomočjo katere volivci neposredno odločajo o posameznem pravnem aktu, bodisi o Ustavi ali zakonu bodisi o drugem pravnem aktu in o drugih vprašanjih, ki so pomembna za družbo in državo.⁴ Način uresničevanja referenduma in postopek njegove izvedbe ureja Zakon o referendumu in o ljudski iniciativi (v nadaljevanju: ZRLI)⁵, priprava in tolmačenje katerega spadata v področje delovanja Ministrstva za javno upravo, zato vam v nadaljevanju podajamo mnenje.

Pri referendumih gre za civilno iniciativo, pri kateri tudi v primerjalno-pravnih ureditvah velja, da se podpisi v podporo povečini zbirajo na stojnicah, kjer se volivci podpisujejo na neoblične podpisne liste, predložene s strani pobudnikov, ki so lahko združeni v skupine ali pa je pobudnik preprosto posamezna oseba.⁶ Tudi veljavna ureditev v slovenskem pravnem redu pozna neoblično zbiranje 2500 podpisov na stojnicah, v primeru pobude volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma, pri čemer morajo podpisi biti zbrani na seznamu, v katerem je na vsakem listu podpisanega seznama opredeljena vsebina zahteve ter osebni podatki podpisnikov (16. člen ZRLI).

Za razliko od zbiranja podpisov v prvi fazi, pa v t.i. drugi fazi referendumskega postopka, in sicer pri zbiranju podpisov 40.000 volivcev v podporo zahtevi za razpis referenduma, zakon nalaga obvezno rabo obrazcev, predpisanih s strani ministrstva, pristojnega za evidenco volilne pravice, na katerih mora biti navedena zahteva za razpis referenduma in katerega volivec podpiše osebno pred uradno osebo na Upravni enoti ob predhodni preveritvi istovetnosti (drugi odstavek 16. člena ZRLI). Volivec lahko svojo podporo izjemoma poda tudi izven uradnih prostorov ob v zakonu vnaprej predvidenih primerih (volivci v bolnišnicah, domovih za starejše občane, zavodih za invalidne osebe, volivci na prestajanju zaporne kazni ter tisti, ki stalno ali začasno prebivajo v tujini oziroma tisti, ki imajo v Republiki Sloveniji prijavljeno stalno ali začasno prebivališče, vendar zaradi daljše hude bolezni ali invalidnosti ne morejo pred pristojni organ osebno in ne prebivajo v zgoraj navedenih institucijah).

V kolikor volivec ne želi osebno obiskati Upravne enote za oddajo podpisa v podporo zahtevi za razpis referenduma, tretji odstavek 16.b člena ZRLI omogoča oddajo podpore preko t.i. **enotnega državnega portala e-uprava**, na katerem lahko volivec podpiše obrazec z varnim elektronskim podpisom, overjenim s kvalificiranim potrdilom. V takem primeru pristojni organ, ki vodi evidenco volilne pravice, sprejme elektronsko podpisan obrazec, na podlagi uradnih evidenc preveri identiteto volivca in veljavnost varnega elektronskega podpisa v skladu z zakonom, ki ureja elektronski podpis. Na podlagi pravilno podpisanega elektronskega obrazca pristojni organ, ki vodi evidenco volilne pravice, izda pobudniku potrjen obrazec, kjer namesto podpisa volivca doda uradni zaznamek o elektronskem podpisu ter takšen obrazec potrdi. Navedena možnost elektronske oddaje podpore zahtevi za razpis referenduma preko **portala e-uprava**, ki jo ureja že zdajšnja zakonodaja, lahko torej precej poenostavi postopek oddaje

³ Uredba o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 20/05, 106/05, 30/06, 86/06, 32/07, 63/07, 115/07, 31/08, 35/09, 58/10, 101/10 in 81/13).

⁴ I. Kavčič, F. Grad, Ustavna ureditev Slovenije, GV Založba, 2008, str. 222.

⁵ Uradni list RS, št. 26/07 – uradno prečiščeno besedilo.

⁶ gl. Švica; Art. 60 Unterschriftenliste, Bundesgesetz über die politischen Rechte.

podpisov in bi jo bilo na mestu bolj množično uporabljati, predvsem tudi npr. med mlajšimi volivci.

S spoštovanjem,

Pripravil/a:
Monika Horvat
svetovalec - pripravnik

mag. Mateja Prešern
vodja službe